

„Rezsicsökkentés után, rezsicsökkentés előtt”

A Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége a gáziparban dolgozók munkahelyi helyzetének romlása miatt tagszervezeteivel közösen konferenciát szervez az ipart meghatározó környezeti hatásokról.

Az elmúlt években olyan események sorozata befolyásolta az iparág pozícióját, a gázipari vállalatok anyagi helyzetét, és az itt dolgozók munkakörülményeit negatív irányba sodorták.

A folyamatok és tények

1. 2010. nyara - gáz ár moratórium kezdete. A kormány intézkedése arra, hogy a gáz ár a piaci beszerzési ártól függetlenül nem emelkedhet. A megkötött beszerzési szerződések miatt ez több milliárdos veszteséget okoz.
2. 2012. január - Megszűnik a Magyar Gázipari Egyesülés, amely a hazai gázszolgáltató társaságok érdekérvényesítését szolgáló szakmai szervezet volt. Ettől a dátumtól kezdődően a gázipar nem rendelkezik egy olyan egységes országos fórummal, amely nyilvánosságra hozhatja az iparág számára szakmailag fontos véleményeket, politikailag védtelenné vált.
3. Az előző eseménnyel együtt megszűnik a Gázipari Ágazati Párbeszéd Bizottság is. Így a munkavállalók és a munkáltatók közötti országos szintű párbeszéd is megszűnik. Ez a törvény által is támogatott fórum korábbi tevékenysége során foglalkozott a szakmát érintő fontos kérdésekkel, mint a szakképzés hiánya a demográfiai helyzet az ágazaton belül.
4. 2012. július – életbe lép a Munka Törvénykönyv módosítása, amely a munkavállalókat hátrányosan érintő rendelkezéseket tartalmaz. Külön kiemelendő ezek közül az a rendező elv, hogy a köztulajdonban levő vállalatokra nézve további szigorításokat is tartalmaz. Ez hátrányosan érint sokakat a gáziparban dolgozók közül. Elveszítene egy sor vívmányt, amit a Kollektív Szerződéseik tartalmaznak.
5. 2012. december – rezsicsökkentés, a gáz ár csökkentés meghirdetése.
6. 2013. - gáz ár csökkentés három alkalommal. A világpiacon árcsökkenés és ez által az olcsóbb beszerzési ár kezdetben valóban indokolta a lakossági árak csökkenését. A további ármérséklések azonban súlyos veszteségeket okoztak a szolgáltatóknak, amelyeket egyrészt a nem lakossági árak emelésével, másrészt a kiadásaik drasztikus csökkentésével próbáltak kompenzálni.
A közműadó bevezetése, és a hálózati mérési különbözet el nem ismerése is sújtotta a szolgáltatók helyzetét. A szokásos 4 évenkénti árfelülvizsgálat elhalasztása az árban el nem ismert tényezők mértékét növelte, így a gáz-közműszolgáltatás súlyos veszteségeket könyvelt el.
7. 2014. - Holding alapú közszolgáltatás meghirdetése, amelynek sem a fogalmi sem a felépítési háttere nem tisztázódott a mai napig.
8. 2015. - A szolgáltatók sorra jelentik be a veszteséges lakossági gázkereskedelmi szolgáltatás befejezését. Megindul a strukturális átszerveződés a gáziparban.
9. 2016. - A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási hivatal elkezdte az árfelülvizsgálatot, amely alapján meg fogják határozni a 2017-évtől érvényes gáz árát.

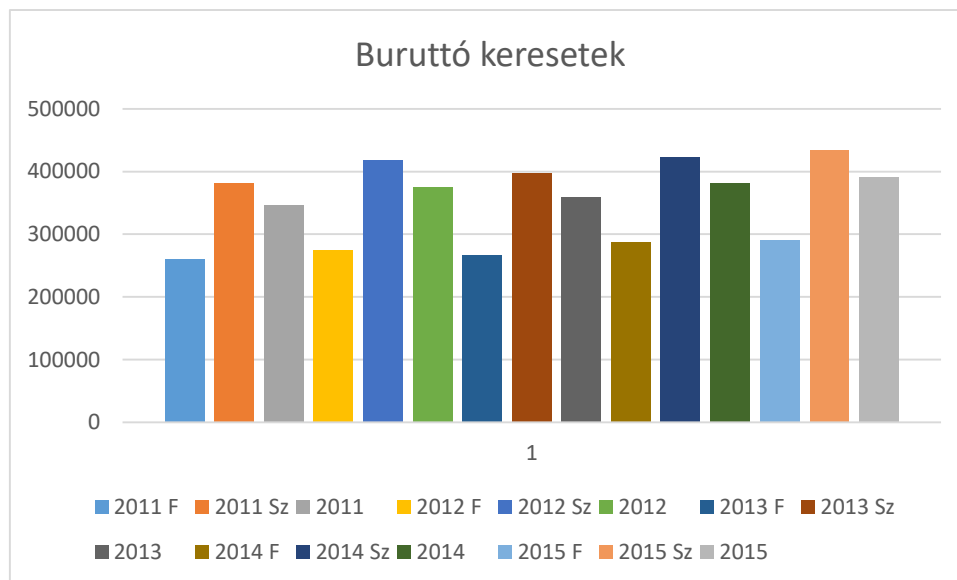
Az ágazatban elszenvedett óriási veszteségek több hatást is kiváltottak. Egyrészt visszaszorult a beruházás mértéke a korábban megszokott töredékére.

Mire kell a beruházás? – Ami a föld alatt van nem látszik, de attól még ott van

A vezetékek rendszer folyamatos elhasználódása miatti felújításra. A biztonságos műszaki állapot fenntartása érdekében ki kell cserélni az elavult gázvezetéseket. A mérők és nyomásszabályozók cseréjének a végrehajtásánál évente több százezer darabbal kellene számolni.

A korszerűsítésekre is anyagi forrást kell fordítani, hogy az ellátás színvonala javuljon műszaki és informatikai oldalon egyaránt. A beruházások csökkenése a beszállítói vállalkozásokat is érzékenyen érintette, ami az ezeknél alkalmazottak foglalkoztatására és megélhetésére is kihatott.

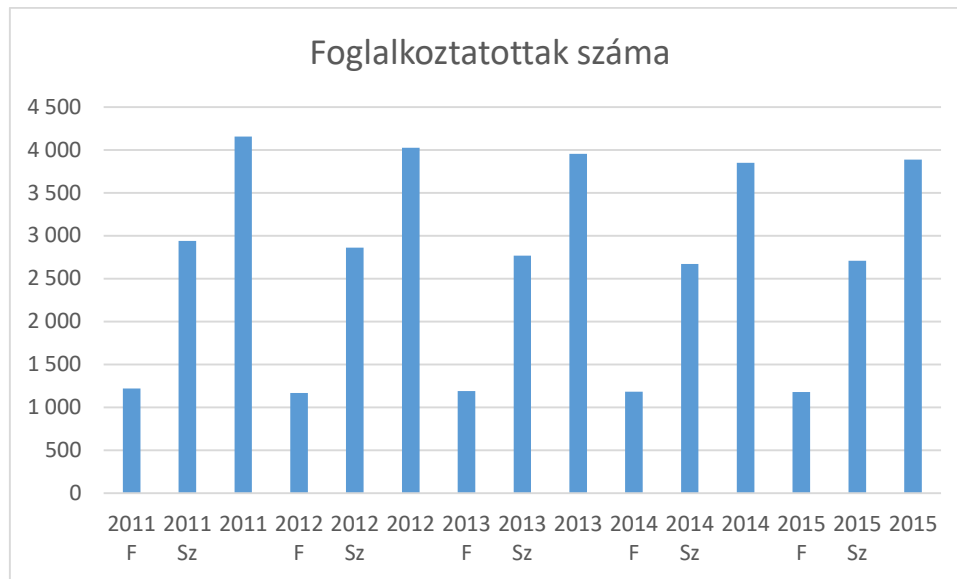
Másrészt a veszteséges vállalatok intenzív költségcsökkentésbe kezdtek, ami a bérköltségek visszaszorítását is jelentette. Az elmúlt években a bérfejlesztések mértéke elmaradt az iparágban elvárható mértéktől.

Forrás: VDSZ/KSH

Az F a fizikai, Sz a szellemi dolgozók bérét mutatja

Az érdekképviselő minden igyekezete ellenére reálbér csökkenést szenvedtek el az itt dolgozók. A dolgozói létszám visszaszorítása is megindult. Létszámcsökkentés, egyes társaságoknál csoportos létszám leépítés történt. A munkavállalók terhei megnöttek, hiszen az elvégzendő feladatokat kisebb létszám mellett kell elvégezni. A létszámstop és a bérszínvonal leamortizálódása a szakember utánpótlás nevelést is nehezítette, az amúgy is szakember hiánnyal küszködő magyar gáziparban. Az oktatásban is éreztette hatását az a tény, hogy ilyen jövedelmi viszonyok mellett nem elég vonzó az ágazat a felnövő ifjúság számára.

Forrás: VDSZ/KSH

Az F a fizikai, Sz a szellemi dolgozói létszámot mutatja

Mára a gázszerelő szakember hiányszakma lett. Az amúgy is alacsony képzési létszám ráadásul területenként sem elégíti ki az egyes régiókban fellépő szakember hiányt. Elég nagy a pálya elhagyók aránya is, hiszen kisebb felelősség és stressz mellett ugyan annyit, vagy többet is meg lehet keresni.

Budapest, 2016. november 29.